

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Elišky Cihlářové a soudců JUDr. Jaroslava Hubáčka a JUDr. Tomáše Foltase v právní věci žalobkyně: **S. H.**, zastoupena Mgr. Radimem Strnadem, advokátem se sídlem Příkop 8, Brno, proti žalované: **Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie**, se sídlem Olšanská 2, Praha 3, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 17. 2. 2014, č. j. 10 A 162/2013 – 20, o návrhu žalobkyně na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

Kasační stížnosti **se p ř i z n á v á** odkladný účinek.

O d ů v o d n ě n í :

Kasační stížností podanou v zákonné lhůtě se žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) domáhá zrušení rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 17. 2. 2014, č. j. 10 A 162/2013 – 20, kterým byla zamítnuta její žaloba proti rozhodnutí Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie, ze dne 12. 12. 2013, č. j. CPR 9591/ČJ-2013-930310-V243, jímž bylo zamítnuto její odvolání a potvrzeno rozhodnutí Policie České republiky, Krajského ředitelství policie kraje Vysočina, odboru cizinecké policie ze dne 29. 5. 2013, č. j. KRPJ-22669/ČJ-2013-160022-SV, kterým bylo stěžovatelce uloženo správní vyhoštění, neboť byla na území České republiky zaměstnaná bez povolení k zaměstnání, ačkoli toto povolení je podmínkou výkonu zaměstnání, a doba, po kterou jí nelze umožnit vstup na území členských států Evropské unie, byla stanovena na 1 rok.

Současně s kasační stížností podala stěžovatelka návrh, aby kasační stížnosti byl přiznán odkladný účinek. Návrh odůvodnila tím, že nepřiznání odkladného účinku by mělo za následek zánik oprávnění pobývat přechodně na území České republiky, kde žije již delší dobu, díky čemuž ztratila v zemi původu rodinné a pracovní zázemí. Její návrat do reálného života na Ukrajině je tak ztížen. Stěžovatelka by nebyla schopna najít pracovní místo a užít se, což by ji vystavilo existenční nouzi. Zároveň by byla odloučena od své rodiny, která žije v České republice a návrat na Ukrajinu neplánuje ze stejných důvodů, z jakých se tam také stěžovatelka obává vrátit. Navíc je stěžovatelka v České republice účastníkem řízení o kasační stížnosti. Návratem na Ukrajinu by byla podstatně zhoršena její pozice účastníka řízení, protože by nemohla účelně chránit svá práva a oprávněné zájmy před českými soudy. Tato skutečnost by znamenala porušení jejich ústavně zaručených práv na soudní ochranu, především čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, a to i přes to, že je zastoupena advokátem. Účinné právní zastoupení předpokládá aktivní a průběžnou součinnost se zastoupeným, což je v případě návratu stěžovatelky na Ukrajinu vyloučeno. Stěžovatelka má za to, že přiznání odkladného účinku se nedotkne

nepřiměřeným způsobem nabytých práv třetích osob, neboť ve správním řízení, jehož konečné rozhodnutí bylo napadeno žalobou a následně kasační stížností, bylo rozhodováno pouze o jejich právech. Stejně tak přiznání odkladného účinku nemůže být v rozporu s veřejným zájmem.

Správní orgán ve vyjádření k návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti vyslovil s tímto procesním postupem nesouhlas. Jak vyplývá z judikatury Nejvyššího správního soudu, tento přiznává odkladný účinek ve věcech kasačních stížností cizinců čelících správnímu vyhoštění zřejmě paušálně s odkazem na zásah do práva cizince na spravedlivý proces. Nejvyšší správní soud tak zcela obecně považuje újmu spojenou s nuceným opuštěním České republiky před rozhodnutím o podaných kasačních stížnostech týkajících se správního vyhoštění za nepoměrně větší, než jaká by přiznáním odkladného účinku mohla vzniknout jiným osobám, a to především z důvodu možné újmy na výkonu práva stěžovatelů na spravedlivý proces. Pro zajištění práva na spravedlivý proces v řízení se speciálním subjektem, jímž je cizinec, by zcela jistě bylo automatické přiznání odkladného účinku kasační stížnosti zakomponováno do zákona, jak je tomu např. u odkladného účinku žaloby proti rozhodnutí o vyhoštění, který je garantován ust. § 172 odst. 3 zákona č. 326/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“). I přes chybějící speciální právní úpravu odkladného účinku kasační stížnosti by totiž za naznačeného stavu musel být přiznán odkladný účinek každé kasační stížnosti podané ve věci správního vyhoštění, neboť pro specifické postavení účastníka takového řízení (je vždy cizincem) a charakter vedeného řízení (řízení o vyhoštění) by ve smyslu cizincem citovaného závěru Nejvyššího správního soudu došlo k zásahu do jeho práva na spravedlivý proces vždy, a to i bez splnění podmínek definovaných v ust. § 107 odst. 1 v návaznosti na § 73 odst. 2 až 5 s. ř. s. I v projednávaném případě jde o cizinku, která by musela z území České republiky v důsledku uloženého správního vyhoštění vycestovat. Protiprávního jednání odůvodňujícího správní vyhoštění se prokazatelně dopustila, k osobní účasti na jednání před Nejvyšším správním soudem (bude-li vůbec třeba) pak může využít institutu povolení vstupu definovaného v ust. § 122 zákona o pobytu cizinců. Vzhledem k tomu, že stěžovatelka splňuje všechny předpoklady Nejvyššího správního soudu pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti (je cizinkou a v důsledku rozhodnutí o správním vyhoštění by musela vycestovat z území České republiky), lze očekávat, že i v daném případě bude odkladný účinek předmětné kasační stížnosti přiznán. Jakákoli další vyjádření týkající se protiprávního jednání stěžovatelky na území České republiky proto správní orgán považuje za neefektivní a v uvedeném ohledu odkazuje na odůvodnění jednotlivých rozhodnutí správních orgánů.

Podle ust. § 107 s. ř. s. nemá kasační stížnost odkladný účinek. Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat. Přitom užije přiměřeně ustanovení § 73 odst. 2 až 5 s. ř. s.

Podle § 73 odst. 2 s. ř. s. lze přiznat odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s veřejným zájmem.

Při posouzení návrhu na přiznání odkladného účinku Nejvyšší správní soud vycházel z především z premisy, že nedojde-li k odkladu právních účinků napadeného rozsudku do doby meritorního rozhodnutí Nejvyššího správního soudu o kasační stížnosti, byla by stěžovatelka v důsledku právních účinků pravomocného a vykonatelného správního rozhodnutí nucena opustit území České republiky.

Stěžovatelka v návrhu na přiznání odkladného účinku poukázala na své sociální a ekonomické vazby k České republice s tím, že v České republice žije delší dobu a pobývá

pokračování

zde i její manžel. Za zásadní nicméně Nejvyšší správní soud považuje to, že pro řádný výkon stěžovatelčina ústavního práva na spravedlivý proces je třeba, aby mohla setrvat na území České republiky do skončení řízení o její kasační stížnosti. Byť je stěžovatelka v tomto řízení zastoupena advokátem, nelze přehlédnout, že k právu na spravedlivý proces náleží i právo účastníka vystupovat v tomto řízení osobně, být v kontaktu se svým zástupcem, udělovat mu konkrétní pokyny pro výkon zastoupení atd. Nejvyšší správní soud tedy spatřuje nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, spojenou s nuceným opuštěním České republiky před rozhodnutím Nejvyššího správního soudu o kasační stížnosti, především v možné újmě na výkonu jejího práva na spravedlivý proces. Z tohoto důvodu ostatně přiznává ust. § 172 odst. 3 zákona o pobytu cizinců žalobě proti rozhodnutí o správním vyhoštění odkladný účinek na vykonatelnost napadeného rozhodnutí *ex lege* (s výjimkou případů vyhoštění cizince z důvodu ohrožení bezpečnosti státu) a není tedy bez dalšího dán důvod, proč by obdobnou možnost setrvat na území České republiky neměl mít vyhošťovaný cizinec i po dobu následného řízení o kasační stížnosti. Lze tedy v daném případě nalézt příčinnou souvislost mezi právními účinky napadeného správního rozhodnutí a možným vznikem zákonem předpokládané újmy na straně stěžovatelky.

Nejvyšší správní soud posoudil návrh na přiznání odkladného účinku i z hlediska podmínky stanovené v § 73 odst. 2 s. ř. s. a neshledal žádné skutečnosti, pro které by přiznání odkladného účinku bylo v rozporu s důležitým veřejným zájmem. Stěžovatelka nebyla vyhoštěna z důvodu ohrožení bezpečnosti státu, ale z důvodu podle ust. § 119 odst. 1 písm. b) bod 3 zákona o pobytu cizinců. Nejvyšší správní soud neshledal v konkrétních skutkových okolnostech případu důvod, na základě něhož by ve stěžovatelčině dočasném setrvání na území České republiky do doby rozhodnutí Nejvyššího správního soudu o její kasační stížnosti mohl být spatřován rozpor s důležitým veřejným zájmem.

Z uvedených důvodů Nejvyšší správní soud přiznal kasační stížnosti odkladný účinek podle ust. § 73 odst. 2 až 4 ve spojení s § 107 s. ř. s. Vzhledem k tomu, že žaloba stěžovatelky proti pravomocnému rozhodnutí o jejím správním vyhoštění měla *ex lege* odkladný účinek, postačí v daném případě, že se přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti pozastavují až do skončení řízení o kasační stížnosti právní účinky napadeného rozsudku, neboť tím se fakticky dočasně obnovuje odkladný účinek žaloby proti rozhodnutí o správním vyhoštění stěžovatelky.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 3. dubna 2014

JUDr. Eliška Cihlářová
předsedkyně senátu